

Sygnatura akt XVIII C 3318/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 19 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant:Anna Dudek

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2017 r. w Łodzi

na rozprawie sprawy z powództwa P. I.

przeciwko P. M.

- o zapłatę 699,00 zł

1. oddała powództwo;
2. oddała wniosek pozwanej o zasądzenie od powódki kosztów procesu.

XVIII C 3318/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 25 lipca 2016 r. P. I. wniosła o zasądzenie od pozwanej P. M. kwoty 699 zł z odsetkami oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwana nie uiściła opłaty za II semestr nauki języka obcego w roku 2015 / 2016.

(pozew k. 2-6).

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, że wypowiedziała umowę w formie ustnej przed 31 stycznia (a zatem przed rozpoczęciem II semestru) już 10 listopada 2015 roku złożyła rezygnację ze studiów. Nadto powołała się na niedozwolony charakter klauzuli umownej (§ 7 umowy), uniemożliwiający rezygnację z nauki – w razie niezłożenia oświadczenia o wypowiedzeniu do dnia 31 stycznia.

(odpowiedź na pozew k. 24 - 29).

Pełnomocnik powoda, wezwany do złożenia pisma procesowego zawierającego wszelkie twierdzenia i dowody, pisma takowego nie złożył.

(zarządzenie k. 14).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 października 2015 r. powódka (określana w umowie „Casa de la lengua Centrum język hiszpańskiego P. I.) zawarła z pozwaną P. M. „umowę o świadczenie usług językowych” (edukacyjnych) polegających na nauczaniu języka hiszpańskiego.

Zgodnie z § 1 umowy, została ona zawarta na okres 2 semestrów.

Zgodnie z § 7 umowy, wysokość opłaty za jeden semestr wyniosła 699 zł. Termin płatności całości opłaty za II semestr przypadał na dzień 31 marca 2016 r.

Zgodnie z § 10 – zmiana umowy wymagała formy pisemnej – pod rygorem nieważności.

/umowa k. 11 – 14/

Oświadczenie w formie pisemnej zwykłej (składające się na zawartą umowę) złożyła jedynie pozwana.

/umowa k. 14/

W § 1 umowy znalazło się stwierdzenie, że „Słuchacz oświadcza, że zapoznał się i zaakceptował regulamin szkoły, który stanowi integralną część umowy”.

/umowa k. 11/

Pozwana uiściła opłatę za 1 semestr i uczęszczała na zajęcia.

/okoliczność niesporna/

Pozwana choruje na atopowe zapalenie skóry. W pierwszym półroczu 2016 r. kilkakrotnie z tego powodu korzystała z pomocy lekarskiej.

/informacja medyczna k. 33, dokumentacja medyczna k. 36 - 38/

W „Regulaminie uczestnictwa w kursach językowych w Szkole Casa de la lengua” wskazano, że słuchacz może wypowiedzieć umowę po I – szym semestrze nauki do dnia 31 stycznia roku, którego kurs dotyczy. W przypadku niewypowiedzenia umowy w w/w terminie S. zobowiązany jest do uiszczenia pełnej opłaty za drugi semestr kursu. Umowa (oraz regulamin) nie określała formy wypowiedzenia.

/regulamin k. 15/

W e-mailu z dnia 28 stycznia 2016 r. Szkoła Językowa przypominała słuchaczom o możliwości wypowiedzenia umowy do dnia 31 stycznia – w formie dowolnej – w tym również drogą „mejlową lub osobiście”.

/e-mail k. 65/

W I semestrze pozwana uczęszczała na zajęcia. Na 25 spotkań zjawiła się 19 razy. Ostatni raz na zajęciach pozwana była 2 lutego 2016 r. Od tej pory P. M. nie była ani razu na zajęciach.

Zajęcia w dniu 2 lutego 2016 r. przypadały na I semestr. II semestr zaczynał się dopiero od 23 lutego 2016 r. W dniach 1 – 7 lutego 2016 r. miały miejsce ferie zimowe, przy czym w tych dniach uczestnicy kursu odrabiali zajęcia z I semestru, w których w terminach wcześniejszych nie uczestniczyli (tzw. zajęcia odrabiane).

/lista obecności k. 62 – 63, e – mail k. 64/

W ramach zawartej umowy pozwana miała również dostęp do konta i platformy e- learningowej. Ostatnie logowanie pozwanej miało miejsce 30 stycznia 2016 r.

/wydruk komputerowy k. 61/

Pozwana nie uiściła opłaty za II semestr. Po otrzymaniu pisemnego wezwania do zapłaty kwoty 699 zł pełnomocnik pozwanej pismem opatrzonym datą 26 kwietnia 2016 r. powołała się na dopuszczalność wypowiedzenia umowy w formie dowolnej, gdyż żaden punkt regulaminu ani umowy nie precyzuje formy wypowiedzenia.

/pismo k. 18/

Zajęcia na które uczęszczała pozwana w I semestrze odbywały się w późnych godzinach (na tyle późnych, że sekretariat szkoły był już zamknięty).

/zeznania świadka A. S. k. 77, 49:06/

Prowadząca zajęcia ze słuchaczami lektorka (I. M.) nie pamiętała, czy pozwana zgłaszała jej, że nie będzie chodzić na zajęcia.

/zeznania I. M. k. 75 odw. 16:49/

Sąd zważył co następuje:

Powództwo należało oddalić z uwagi na treść art. 385³ pkt 12 k.c.

Zgodnie z treścią przepisu, za niedozwolone postanowienie umowne należy uznać postanowienie wyłączające „obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania”.

W ocenie Sądu pozwana nie udowodniła by dokonała wypowiedzenia umowy przed 31 stycznia 2016 r. (jak to już jednak zostało wskazane – nie ma to znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy – z uwagi na treść powołanego przepisu).

Z uwagi na treść art. 6 k.c. i dwie sprzeczne wersje wydarzeń, należało uznać, że to pozwaną obciąża obowiązek wykazania, że doszło do wypowiedzenia umowy. Pozwana nie wykazała w stopniu bardziej przekonującym, niż przeciwna wersja, że doszło do tego przed 31 stycznia 2016 r. Pozwana powoływała się na fakt przekazania informacji lektorce – ta zaś wyraźnie podkreśliła, że nie pamięta takiego faktu.

Nie ulega jednak wątpliwości, że z całokształtu zachowania pozwanej jednoznacznie wynika, że nie miała zamiaru skorzystania z II semestru kursu językowego. Nie pojawiła się na żadnych późniejszych zajęciach. Pojawiła się jedynie 2 lutego (II semestr zaczynał się 23 lutego) i tylko dlatego, że były to zajęcia odrabiające nieobecności w I semestrze.

Na skutek aktywności dowodowej strony powodowej wiadomo również, że pozwana nigdy nie logowała się na platformie e-learningowej po 31 stycznia 2016 r. Ostatnie logowanie pozwanej miało miejsce 30 stycznia 2016 r.

Nadto strona powodowa nie wykazała by poniosła szczególne koszty związane z brakiem kontynuowania przez pozwaną nauki w II semestrze.

Patrząc na powyższe zagadnienie od strony prawnej, należało uznać za niedozwolone postanowienie umowne. Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy nieuzgodnione indywidualnie z konsumentem nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Wymienione w treści art. 385³ k.c. niedozwolone postanowienia umowne mają wyłącznie charakter przykładowy, stanowiąc swoistą regułę interpretacyjną ułatwiającą stosowanie art. 385¹ k.c.

W obrocie cywilnoprawnym – w ramach relacji konsument – przedsiębiorca – istnieje problem stosunków rozciągniętych w czasie, w ramach których przedsiębiorcy świadczą na rzecz konsumentów różnego rodzaju usługi edukacyjne, czy szkoleniowe. Uregulowanie tego zagadnienia jest dość trudne w tym sensie, że przyznanie konsumentom uprawnienia do rezygnacji w każdym czasie może wydawać się krzywdzące dla przedsiębiorcy. Z kolei uznanie, że konsument nie może zrezygnować z różnego rodzaju kursów i szkoleń jest krzywdzące dla ochrony słabszej strony stosunku prawnego – konsumenta.

Ustawodawca zdaje sobie jednak z tego sprawę i wybiera w tym wypadku ochronę konsumenta, kosztem ochrony przedsiębiorcy. Czyni to by zlikwidować strukturalną nierówność i zapewnić efektywną ochronę konsumentów oraz by podnieść standardy rynkowe.

Przejawem tej woli ustawodawcy jest właśnie art. 385³ pkt 12 k.c. Raz jeszcze należy podkreślić, że zgodnie z treścią przepisu, za niedozwolone postanowienie umowne należy uznać postanowienie wyłączające „obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania”.

Z szeregu raportów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (m.in. z Raportu z dnia 31 marca 2005 r. z kontroli wzorców umownych oferowanych konsumentom przez szkoły językowe - (...)uokik.gov.pl/download.php?id=578) wynika jednoznacznie, że zastosowanie w/w przepisu jest adekwatne do różnego rodzaju kursów językowych i usług edukacyjnych.

Z treści tego przepisu wynika coś jeszcze. Skoro konsument ma prawo żądania zwrotu zapłaconej kwoty za świadczenie, z którego po prostu nie skorzystał (przystając np. chodzić na siłownię, lekcje języka itp.), to tym bardziej nie można żądać od niego zapłaty za świadczenie, z którego konsument zrezygnował (w realiach niniejszej sprawy należy przypomnieć, że pozwana nie tylko zaprzestała nauki w grupie ale również logowania w systemie e-learningowym).

Za niedozwolone należy zatem uznać te postanowienia umowy, które przewidywały obowiązek zapłaty za cały semestr, pomimo nieuczęszczania konsumenta na zajęcia.

W realiach cywilizowanej, nowoczesnej gospodarki przedsiębiorcy muszą pogodzić się z tym, że konsument ma prawo do zaprzestania korzystania z usług edukacyjnych w ramach różnego rodzaju kursów (nie objętych ustawą o szkolnictwie wyższym) i nie powinien za okres, w którym nie korzysta ze świadczeń – ponosić opłaty (mimo swojego zobowiązania ku temu – zobowiązania będącego niedozwolonym postanowieniem umownym).

To właśnie rozumowanie legło u podstaw oddalenia powództwa. Strona powodowa nie wykazała by niedozwolone postanowienia umowne zostały w inny sposób zamortyzowane korzystnymi świadczeniami dla pozwanej.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. uznając, że pozwana nie wykazała żadnych kosztów procesu. Jej wniosek podlegał zatem oddaleniu, pomimo tego, że wygrała sprawę.